

Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

INLEIDING

Het weerstandsvermogen is het vermogen om (onverwachte) financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat de continuïteit of de dienstverlening van de organisatie direct in gevaar komt of financiële noodmaatregelen nodig zijn.

De omvang van het benodigde weerstandsvermogen wordt bepaald door de omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's.

De beschikbare weerstandscapaciteit is het geheel aan vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke risico's met financiële gevolgen op te kunnen vangen.

In artikel 11 van de BBV zijn de minimaal aan deze paragraaf te stellen eisen opgenomen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit vier onderdelen:

- a. de reserves;
- b. de voorzieningen;
- c. de ruimte op de begroting/rekening;
- d. de onbenutte belastingcapaciteit.

ONTWIKKELINGEN

Bepaling weerstandscapaciteit

Zoals hier boven is verwoord bestaat de weerstandscapaciteit uit vier onderdelen.

Bij het analyseren van de reserves en voorzieningen is uitgegaan van de berekende actuele stand per 1 januari 2017.

a. Reserves.

Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit zijn die reserves meegenomen die vrij aanwendbaar zijn. De hieronder opgenomen Reserves en voorzieningen zijn gebaseerd op de Nota Reserves en voorzieningen 2017.

1. Algemene reserve vaste buffer.
De stand per 1 januari 2018 bedraagt € 4.500.000,--.
2. Algemene reserve vrij aanwendbaar.
Voor deze reserve is geen plafond bepaald. De verwachte stand per 1 januari 2018 bedraagt € 1.623.567,--.
3. Reserve grondexploitatie
De reserve grondexploitatie laat het weerstandsvermogen zien voor de grondexploitatie. De reserve dient als buffer voor het opvangen van risico's en nadelige saldi van de complexen, waarbij geen rekening is gehouden in de grondexploitaties. De berekende stand per 1 januari 2018 bedraagt € 83.000,--.
4. Stille reserves
De volgende eigendommen die niet voor de openbare dienst zijn bestemd en waarvan de waarde niet in de financiële administratie is opgenomen kunnen worden gezien als stille reserves:

Stille reserves:

- diverse percelen los land vrij verkoopbaar	410.000,--
- diverse percelen verpachte gronden (60% v/d waarde)	425.000,--
- volkstuintencomplexen	95.000,--
- groenstroken	330.000,--
Totaal	<u>1.260.000,--</u>

b. Voorzieningen.

Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit komen alleen die voorzieningen in aanmerking die vrij aanwendbaar zijn. Er zijn geen voorzieningen die in aanmerking komen voor opnemings in de beschikbare weerstandscapaciteit.

c. Ruimte op de begroting/rekening.

Na de voorjaarsnota kent de bijgestelde uitkomst van de begroting 2017 een negatief saldo van € 277.000,--. Dit bedrag is onttrokken aan de reserve vrij aanwendbaar en is verwerkt in de stand van de reserve per 1 januari 2018. Bij het opstellen van de begroting 2018 kennen wij een geraamd positief resultaat van € 236.000,-- Bij het aanbieden van de begroting wordt u voorgesteld hieraan een bestemming te geven.

d. Onbenutte belastingcapaciteit.

Onder de onbenutte belastingcapaciteit wordt de ruimte verstaan om de belastingen en retributies te verhogen, of om andere belastingen in te voeren.

1. OZB

Per 1 januari 2008 gelden voor de OZB-tarieven geen maxima en maximale stijgingspercentages meer.

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit wordt uitgegaan van het tarief van de artikel 12-norm. Dat is het tarief dat jaarlijks door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt bekendgemaakt. Dit tarief geldt als toelatingseis om voor een uitkering volgens artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet in aanmerking te komen.

In de meicirculaire van 2017 is het tarief gesteld op 0,1952% (dit was in 2016 0,1927%). In Hattem vindt momenteel een afronding plaats van de hertaxaties, waarna het tarief voor 2018 nog vastgesteld moet worden.

Op begrotingsbasis is in Hattem nog gerekend met een WOZ-waarde voor woningen (€ 1.277.000.000,--) en niet-woningen (€ 146.000.000,--) van totaal € 1.423.000.000,--. Op basis van het percentage voor toelating tot artikel 12 van 0,1952 kan hieruit een opbrengst worden verkregen van (de OZB waarden van de niet-woonruimten mag tweemaal worden meegenomen):

Onbenutte belastingcapaciteit:

- 0,1952% x € 1.569.000.000,--	3.063.000,--
- geraamde opbrengst OZB begroting 2018	2.678.000,--
- berekende onbenutte belastingcapaciteit	<u>385.000,--</u>

De geraamde opbrengst is gebaseerd op de gerealiseerde baten OZB in 2017, verhoogd met het inflatiepercentage van 1,5%.

De onbenutte belastingcapaciteit is niet exact aan te geven. Het staat de gemeenten vrij om tarieven te hanteren boven het normtarief voor toelating tot artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet.

2. Rioolrecht en Afvalstoffenheffing.

De kosten van de reiniging en riolering worden in principe voor 100% doorberekend aan de inwoners.

e. Recapitulatie.

De volgende weerstandscapaciteit is aanwezig:

Exploitatie:

- Onbenutte belastingcapaciteit OZB	385.000,--
- Ruimte op de begroting 2018	236.000,--
- Onvoorzien (12.000 inwoners à € 1,35)	16.000,--
Totaal weerstandscapaciteit exploitatie	<u>637.000,--</u>

Vermogen:

- Algemene reserve vaste buffer	4.500.000,--
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	1.624.000,--
- Reserve grondexploitatie	83.000,--
- Stille reserves	1.260.000,--
Totaal weerstandscapaciteit vermogen (incidenteel)	<u>7.467.000,--</u>

De incidentele weerstandscapaciteit voor de bouwgrondexploitatie is gelijk aan de reserve grondexploitatie van € 83.000,--, zijnde 2,5% van de boekwaarden van de grondexploitaties. De overige incidentele weerstandscapaciteit in het vermogen bedraagt daarmee € 7.384.000,--.

Bij de berekening van de overige incidentele weerstandscapaciteit zijn de bestemmingsreserves voor een totaalbedrag van € 3,5 miljoen buiten beschouwing gelaten. In principe kan de raad vrij over de reserves beschikken en de bestemming wijzigen.

Risico's

Risico's worden onderscheiden naar de categorieën algemeen, concreet en specifiek.

Voor algemene risico's worden in de regel geen reserves aangehouden en ook geen weerstandsvermogen opgebouwd. Voor concrete risico's zijn in principe bestemmingsreserves of voorzieningen gevormd.

a. Algemene risico's.

Het is wenselijk om voor de algemene (niet concrete) risico's een deel van het weerstandsvermogen te reserveren. Uitgegaan kan worden van 3 % van de lasten voor reserveringen (omzet).

Dit betekent dat een bedrag van € 733.000,-- (3% van € 24,438 miljoen) aangehouden kan worden voor de dekking van de financiële gevolgen bij het zich voordoen van mogelijke (onbewuste) risico's. In dit algemene risico is een bedrag van € 136.000,-- verdisconteerd omdat de gemeente eigen risicodragers is voor de overschrijding van het BUIG budget (€ 1.551.000,--) tot 7,5%.

b. Concrete risico's.

Bij concrete risico's is de omvang van de te verwachten verplichtingen redelijkerwijs in te schatten. Voor deze risico's zijn bestemmingsreserves en voorzieningen ingesteld.

c. Specifieke risico's.

De volgende specifieke risico's zijn zoveel mogelijk gekwantificeerd en kunnen zowel op korte als lange termijn voordoen.

Exploitatie

<i>Garantiegeldleningen met een publiek belang € 36.000.000,--</i> De gemeente Hattem heeft een aantal leningen verstrekt aan derden. De garanties betreffen hoofdzakelijk woningbouwcomplexen. Een bedrag van € 13.000.000,-- heeft betrekking op de geldleningen van de Ontwikkelingsmaatschappij Hattemberbroek en wordt hieronder met een percentage van 10% apart als risico meegenomen.	630.000,--
--	------------

Als risicobedrag kan een maximum percentage van 3 worden aangehouden van € 23.000.000,--	
<p><i>Zwembad</i></p> <p>De afgelopen jaren liep er een juridische procedure tegen de aannemer van de bouw van het zwembad met betrekking tot ingediende facturen.</p> <p>In 2015 deed de raad van arbitrage uitspraak waarbij Gemeente Hattem de rentelasten aan de aannemer zou vergoeden (voltooid) en de aannemer zou overgaan tot het herstel van tegelwerk (voltooid). Er is op het moment van schrijven nog niet besloten over een uitvoeringsovereenkomst tussen de gemeente en de aannemer. De geschetste ontwikkeling en het voornemen brengen ons ertoe om het risicobedrag te handhaven op € 250.000,--.</p>	250.000,--
<p><i>Deelnemingen</i></p> <p>De dividenden van Alliander, B.N.G., Rova en Vitens zijn structureel als bate in de begroting opgenomen. Het risico dat de toekomstige dividenduitkeringen lager uitvallen, schatten wij momenteel als nihil in.</p>	-,--
<p><i>Risico's van de decentralisaties van het rijk naar gemeenten.</i></p> <p>De risico's rondom Participatie, AWBZ en Jeugdzorg zijn moeilijk in te schatten. De reserve van € 788.000,-- per 1 januari 2018 is een eerste buffer om tegenvallers op te vangen.</p>	-,--
<p><i>Bedrijvenpark H2O BV</i></p> <p>De gemeenten Hattem, Heerde en Oldebroek hebben een gezamenlijk Bedrijvenpark. Het Bedrijvenpark richt zich vooral op het aantrekken van bedrijven in de logistieke sector. Om dat te realiseren is het Bedrijvenpark aangewezen als 'bovenregionaal' bedrijventerrein.</p> <p>De ontwerpbestemmingsplannen voor beide plandelen (Oldebroek en Hattem) hebben ter inzage gelegen. Voordat de plannen worden vastgesteld, wordt bestuurlijke afgestemd met Zwolle, Kampen en de provincies Overijssel en Gelderland en wordt een reactie gegeven op de ontvangen zienswijzen.</p> <p>Er is een voorlopig ontwerp voor een nieuw op- en afrittenstelsel als aansluiting van het bedrijvenpark op de A28. Het bestemmingsplan hiervoor wordt voorbereid.</p> <p>In het kader van de risicoanalyse is de aannemelijkheid van de grondexploitatieberekening van het Bedrijvenpark door de accountant van het Bedrijvenpark en de gemeentelijke accountant getoetst en zijn de gekozen uitgangspunten – o.a. rente, kosten & opbrengstenniveau en uitgifte tempo – reëel bevonden. Op basis van de uitkomsten van een eerdere analyse (2014) is een verliesvoorziening ingesteld, ter hoogte van € 765.000,- per gemeente. Op basis van de laatste grondexploitatieberekening (mei 2017) is een verliesvoorziening van € 512.000,-- per gemeente nodig. Voorzichtigheidshalve (en om jaarlijkse fluctuaties te voorkomen) is de verliesvoorziening op het huidige niveau gehandhaafd.</p> <p>Verder calculeren wij twee risico's:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een risico op de garantstelling ten opzichte van de financiers. Wij hebben dat risico bepaald op 10% van het bedrag waarvoor we garant staan. - Een risico op de garantstelling voor de financiering van het nieuwe op en afrittenstelsel. Wij hebben dat risico bepaald op 75% van het bedrag waarvoor we garant staan. 	2.050.000,--

<p>Wijze van berekening</p> <p>Door elk van de drie gemeenten is voor een bedrag van € 13 miljoen aan garantstelling ten opzichte van financiers verleend. Het risicobedrag is 10% van deze € 13 miljoen.</p> <p>Door elk van de drie gemeenten is voor een bedrag van € 1 miljoen garantstelling verleend voor de financiering van het nieuwe op en afrittenstelsel. Het risicobedrag is 75% van € 1 miljoen.</p> <p>Beheersing van het risico</p> <p>Om de risico's te beheersen wordt er jaarlijks een risicomanagementrapportage opgesteld voor de betrokken gemeenten en wordt jaarlijks een grondexploitatieberekening en een liquiditeitsprognose gemaakt door het Bedrijvenpark.</p>	
<p><i>Bouwgrondexploitatie</i></p> <p><i>Algemeen</i></p> <p>Met de exploitatie van grond zijn risico's gemoeid. Te denken valt hierbij aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de mate en de snelheid waarin uitgeefbare kavels kunnen worden verkocht. Dit is sterk afhankelijk van externe factoren (rentestand, economische ontwikkelingen, woning-contingenten) en heeft grote invloed op het eindresultaat van de exploitaties. • risico op bodemverontreiniging. • kostenstijgingen etc. 	-,--
<p><i>Assenrade</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Risicoprofiel woningbouw Assenrade</i> 	630.000,--
<p>Ijsbaanlocatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Risicoprofiel ijsbaanlocatie</i> 	386.000,--

Bepaling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen getroffen zijn.

Weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit is als volgt berekend:

• Incidentele weerstandscapaciteit grondexploitaties	83.000,--
• Incidentele weerstandscapaciteit overige	7.384.000,--
• Structurele weerstandscapaciteit	637.000,--

Risico's.

De risico's kunnen worden onderverdeeld in 3 onderdelen:

• Incidentele risico's exploitatie:		
○ algemene risico's	733.000,--	
○ specifieke risico's	2.930.000,--	
		3.663.000,--
• Incidentele risico's bouwgrondexploitatie		1.016.000,--

Weerstandsvermogen

Omschrijving	Weerstandscapaciteit	Risico's	Totaal
Exploitatie			
• incidenteel	7.384.000,--	3.663.000,--	3.721.000,--
• structureel	637.000,--	-,--	637.000,--
Bouwgrondexploitatie			
• incidenteel	83.000,--	1.016.000,--	-/- 933.000,--
Generaal totaal	8.104.000,--	4.679.000,--	3.425.000,--

Begin 2018 resteert er een weerstandsvermogen van € 3.425.000,-- om de niet gekwantificeerde risico's op te vangen.

Conclusie

Om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zodra risico's ontstaan, heeft de gemeente een buffer nodig. Het weerstandsvermogen - de relatie tussen weerstandscapaciteit en risico's - bepaalt in hoeverre de gemeente in staat is de financiële gevolgen van opgetreden risico's op te vangen. Met de weerstandsratio wordt het weerstandsvermogen van de gemeente uitgedrukt in een verhoudingsgetal.

Gebruikelijk wordt de ratio als volgt weergegeven:

$$\text{Weerstandsratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's (risicoprofiel)}} = \frac{8.104.000,--}{4.679.000,--} = 1,73$$

Het weerstandsvermogen is begin 2018 ruim voldoende (> 1,4) om de gevolgen van de risico's op te kunnen vangen.

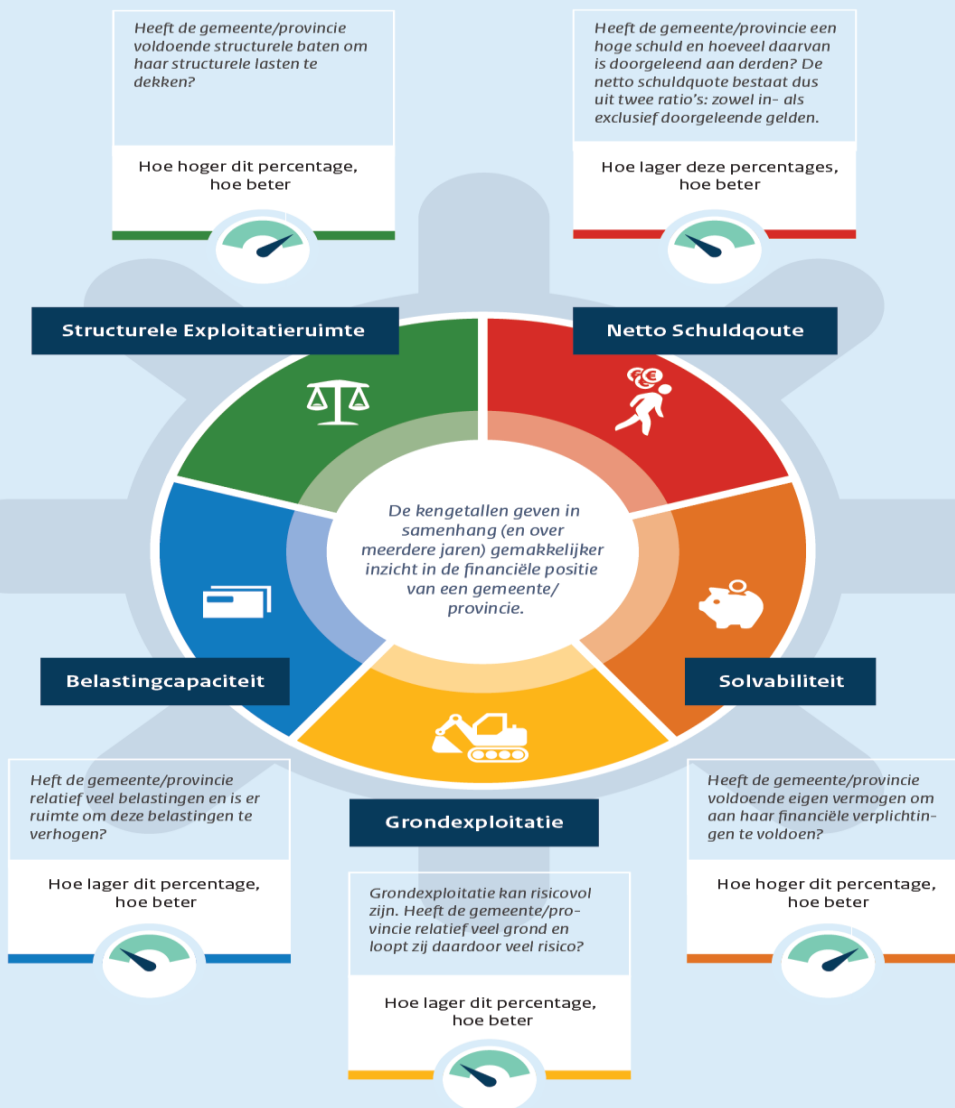
- Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)
In 2015 is naar aanleiding van het rapport van de commissie Depla een wijziging van het BBV doorgevoerd. Deze wijziging heeft betrekking op het verplicht opnemen in de gemeentebegroting van een set financiële kengetallen. De kengetallen geven zicht op de financiële positie van de gemeente en bieden de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken. De kengetallen dragen daarmee bij aan de controlerende en kaderstellende taak van de raad. De vijf kengetallen zijn:
 1. Netto schuldquote
 2. Solvabiliteitsratio
 3. Grondexploitatie
 4. Structurele exploitatieruimte
 5. Belastingcapaciteit

Begroting 2018		Verloop van de kengetallen					
Vaststelling kengetallen (in procenten)		2016 (rekening)	2017	2018	2019	2020	2021
1	Netto schuldquote	94	59	72	80	97	99
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen en kapitaal	63	68	81	89	105	108
2	Solvabiliteitsratio	25	22	19	19	17	17
	Solvabiliteitsratio gecorrigeerd excl. doorleningen	30	27	23	22	20	19
3	Structurele exploitatieruimte	1,54	-6,36	-2,22	0,33	0,04	-0,07
4	Grondexploitatie	11,77	9,64	1,68	0	0	0
5	Belastingcapaciteit	101,80	97	100	100	100	100

Sturen met financiële kengetallen

Financiële situatie gemeente / provincie

Bron: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Netto schuldquote

1. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote

gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Begroting 2018 (x € 1.000)		(A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%											
Netto schuldquote		2016 (rekening)		2017		2018		2019		2020		2021	
A	Totaal vaste schulden	28.517		23.683		25.756		26.808		30.900		31.491	
B	Totaal netto vlottende schulden	3.468		5.905		6.837		6.796		6.830		6.850	
C	Totaal overlopende passiva	1.699		1.699		1.699		1.699		1.699		1.699	
D	Totaal financiële vaste activa/gecorrigeerd	717	9.401	10.575	8.387	10.328	8.188	9.726	7.633	9.502	7.457	9.273	7.276
E	Totaal uitzettingen	4.744		4.744		4.744		4.744		4.744		4.744	
F	Totaal liquide middelen	17		17		17		17		17		17	
G	Totaal overlopende activa	1.556		1.556		1.556		1.556		1.556		1.556	
H	Totaal saldo van baten en lasten	28.335		24.318		24.438		23.951		24.354		24.594	
	Kengetal (%)	94	63	59	68	72	81	80	89	97	105	99	108

Solvabiliteitsratio

2. De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

De gemeente heeft een noemenswaardig deel van haar vermogen doorgeleend aan derden. In onderstaande tabel geven wij ook inzicht in het kengetal exclusief deze doorleningen.

Begroting 2018 (x € 1.000)		(A/B x 100%)											
Kengetal solvabiliteitsratio:		2016 (rekening)		2017		2018		2019		2020		2021	
A	Eigen vermogen	11.152		9.936		9.108		9.120		9.117		9.052	
B	Balanstotaal	44.837		45.123		47.299		48.500		52.963		53.871	
	Kengetal	25%		22%		19%		19%		17%		17%	

	Balanstotaal excl. doorleningen	36.692		36.736		39.111		40.867		45.506		46.595	
	Kengetal excl. doorleningen	30%		27%		23%		22%		20%		19%	

Structurele exploitatieruimte

3. Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten uit te drukken in een percentage.

In het BBV wordt een overzicht gevraagd van de geraamde incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma tenminste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaal bedrag kunnen worden opgenomen. In het BBV wordt ook een overzicht gevraagd van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Deze gegevens moeten ook worden verstrekt voor de meerjarenraming.

Op basis van deze gegevens kan het saldo van de structurele baten en structurele lasten worden berekend. Daarbij wordt het saldo opgeteld van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves.

Begroting 2018 (x € 1.000)		$((B-A) + (D-C))/(E) \times 100\%$					
Kengetal structurele exploitatieruimte:		2016 (rekening)	2017	2018	2019	2020	2021
A	Structurele lasten	26.964	24.318	23.868	23.929	24.334	24.578
B	Structurele baten	27.081	22.842	23.297	23.965	24.304	24.524
C	Structurele toevoegingen aan de reserves	2.302	100	100	100	100	100
D	Structurele onttrekkingen aan de reserves	2.622	124	142	142	139	138
E	Saldo baten	28.335	22.842	23.871	23.965	24.354	24.530
	Kengetal	1,54%	-6,36%	-2,22%	0,33%	0,04%	-0,07%

Grondexploitatie

4. Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Begroting 2018 (x € 1.000)		$(A+B)/C \times 100\%$					
Kengetal grondexploitatie		2016 (rekening)	2017	2018	2019	2020	2021
A	Niet in exploitatie genomen gronden	0	0	0	0	0	0
B	Bouwgronden in exploitatie	3.335	2.201	401	1	1	1
C	Saldo baten	28.335	22.842	23.871	23.965	24.354	24.530
	Kengetal	11,77%	9,64%	1,68%	0%	0%	0%

Vanuit het nieuwe BBV is het niet langer toegestaan gronden te verantwoorden onder de niet in exploitatie genomen gronden.

Belastingcapaciteit

5. De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.

De uitkomst van de berekening van dit kengetal is voor het jaarverslag hetzelfde als bij de begroting. Het kengetal hoeft dus voor het opnemen in het jaarverslag niet opnieuw te worden berekend. Het toch opnieuw opnemen houdt verband met het feit dat de kengetallen gezamenlijk en in samenhang bezien inzicht geven in de financiële positie van een gemeente.

Begroting 2018 (x € 1,--)		(E/F) x 100%					
Kengetal belastingcapaciteit:		2016 (rekening)	2017	2018	2019	2020	2021
A	OZB-lasten gezin	367,42	396	402	402	402	402
B	Rioolheffing gezin	146,99	156	161	161	161	161
C	Afvalstoffenheffing gezin	214,77	172	181	181	181	181
D	Heffingskorting	0	0	0	0	0	0
E	Totale woonlasten gezin (A+B+C-D)	728,88	724	744	744	744	744
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voorafgaand jaar	716	746	746	746	746	746
	Kengetal	101,80%	97%	100%	100%	100%	100%